

JELENKOR.

30. szám

Pest, szerda, április 13.

1836.

Foglalat: Magyarország (országgyűlési hírek, kinevezések; egri casino; m. tud. társ.; Molnár János †; széngöz halál.) Anglia (Cantonbul, Jamaica-ból, Konstantinápolyból hírek; coburgi hg. Londonban; gyapjúár felől.) Franciaország (Guizot, Odilon-Barrot és Sauzet beszéd-vázlata; hírlapi vélemények a kamat-csökkentés ügyében és egyveleg.) Spanyolország (a' cortes megnyitása; trónbeszéd veleje; a' proc. kamara 2dik készületi ülése; hadi hírek.) Németország. Németalföld. Klegyhír. Nemzeti őrség. Pénzkelet. Gabonár. Dunavizgálás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Pozsony. Husvétii ünnepek óta apríl Sikaig kerületi ülésben a' legújabb érkezett kir. válaszok 's leírás, valamint a' két tábla közt még egyezést nem nyert egyéb tárgyak forogtak vitatás alatt.

Kinevezések: Öcs. kir. Főlösege az erdélyi kormányzék-nél Salmen Ferencz tiszt. concipistát tiszteletbeli titoknokká;

martz. 19kéről a' magy. kir. udv. kancellariához intézett legfensőbb határozata szerint pedig Kunszt Józsefet a' pozsonyi társaságtalan tagját, veszprémvölgyi apátot 's Bécsben a' Pázmán-intézet kormányzóját, esztergami kanonokká méltóztatott kinevezni.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' kügyűlése martzius 28. 1836. — I. A' könyvtár számára Matics Imre Dubois ezen munkájával kedvezkedett: Principiorum urisue iuris explicatio. Lovani, 1684. 16 rétt. — II. Az akademiának 1836ra kitett 's a' legjobb vigjátéknak szánt 100 arany jutalmára, martzius 24keig, mint határnapig érkezett nyolcz munka a' Vld. nagy gyűlés által e' végre választott, öt tagból álló, bizosságnak adatott ki megvizsgálás végett. — III. A' nagy szótár készületei számára Horváth Czirill l. tagtól a' magyar és diák nyelvekben előforduló hason hangu 's rokon értelmű szavak gyűjteményét; Sztrokay Antal r. tagtól pedig Vas, Győr és Gömör vmegyékben divatozó tájszavak jegyzékét terjeszté elő a' titoknak. — IV. A' Tudománytár számára beküldött két philozophiai 's egy nyelvtudományi értekezés szokott mód szerint vizsgálat alá bocsátatott. — V. Egy illető osztálybeli tag előadására Waltherr László l. t. értekezése: „Poroshalma 's az eszedi tó“ a' Tudománytárba fölvetetni rendeltetett. — VI. Egy az akademia költségein kiemutatás végett beküldött szomorujáték vizsgálat alá bocsátatott. Végre VII. egy technológiai kéziratról különbözők a' megbízott bíráló tagok véleményei, egy harmadiknak adatott ki újra megvizsgálásul.

Az egri casinói egyesület, ezen városnak előmenetét intéző, többi foglalatosságai között imént Eger' utcájának elnevezését 's házszövegekre irandó czimzetit vette tárgyaul; 's majd legközelebb jobbjágyi hűségé jegyűül főlöseges koronás Fejdelmünk' születés' napjára, vagy is ápril' 19ke estjére nagy teremében táncmulatságot rendelvén, annak tiszta jövedelmit hasznát Eger városa' utcájának lámpák általi világosítására tűzé-ki.

A' pirosi helv. vall. gyülekezet, földessasszonyának néhal gr. Brunsvik József ország bírāja övegyének szül. Majthényi Anna ó excjának nyilvános köszönetet mond azon nemestelkűségért, melly-nél fogvást a' tisztelt asszonyság a' község által építtetni szándékban levő új templomra szabad tégla- és cserép-égetéseken kívül 500 frtot ajánlani kegyeskedett.

Vácson. Meszlényi Molnár János ur, Ugocsa vmegyé táblabírāja, a' hazai siketnémák k. intézetének első tanítója, 3 hónapi betegeskedés után, hivatalának 31dik, életének pedig 60dik évében m. h. 29én az élok sorából, száraz betegség által, kimúlt. A' boldogult Pesten a' kir. egyetemnél végzette iskoláit, és Bécsben a' cs. siketnémák intézetében tanuló a' siketnéma-oktatás módját, a' honnan 1801ben hazájába visszatérvén, eleinte a' kir. udv. kamaránál, azután mint a' hazai siketnémák k. intézetének érdemes tagja fardhalanul munkálkodott, e' czélban jártasságát tetteg bebizonyítá könyvei által, midőn 1810 e' czim alatt: „Első megismerések a' siketnémák számára“ és 1812 „Bévezetés a' siketnéma-oktatás-módba“ közre bocsátá. Ismeretes vala ő, nem csak a' vázai környékben, de az egész hazában is, mint jeles gyümölcsfa - tenyészítő, mellyel t. i. üres óráiban örömmel foglalatkodott 's e' tárgyban a' boldogultnak sok kézírata is maradt hátra.

Nógrád vármegyebeli Szécsény-Kovácsi helységben folyó esztendei április hónap Skán a' halál dühének ritkább nemű áldozata volt látható. Ugyancsak f. h. Gán estve nyugodni menetkor egy a' husvétii öntözködések 's a' hűvös tavaszi napokban elfázott 15 éves gyöngé szolgálányka, mintegy 3 öl hosszú, 's 1½ szélességű háló padolatlan cselédszobába mintegy 10 icze parázst bevívén, 's azt a' fal mellett egy helyen a' földre leszórván, ekép a' már föl-hagyott fűtést kipótolni úgykezett; erre a' kün foglalatosságát teljesített, egy más 18 éves izmos, piros posztság szolgáló is beérkezvén, azonnal lefeküdt; mialatt az előbbi kisebb lány és a' házi mindenes egy 40 éves roncsolt egészségű 's aszott testű pör 's még egy örökbe fogadott 14 éves gyöngé testalkatású vidám pörshának a' behozott tűznél melegülének, de csak nem sokára a' su egy nagy teknőbe, a' lányka pedig az ágyba az idősebb szolgáló mellé telepedett, 's azonnal lassu sopánykodással kezdék egész éjen által tartott nyöszörgő jajgatásait; ezt azonban tekintetbe sem vevén a' mindenes, hanem pipára gyujtván, a' kemenczére vászorgott föl, 's miután pipa-dohányát fenékig kifüstölé, szenderedni kezdett; de ez sem sokáig tartott, mert csakhamar föleszmélvén hallá a' fogcsikorgatás és görcsforma vonaglások közt a' földre esett lányka nyöszörgését, és a' földön motozó fiúnak jajgatásait, 's midőn

ezek közt maga is bizonyos szédülést érzett volna, menekedni kívánván, a' kemenczéről lekóválygott, 's még akkor is ott motozta, midőn hajnal-tájban egy kün fekvő szolgáló bemenvén, őt 's a' fut fejjével földnek szegezve négy kéz-láb rázkodó vonaglások közt az ajtót keresve a' földön fetrengeni, a' lányt pedig elterülve heverni találta, ki is a' fut fölkapván, kivinnü iparkodott, de a' kiállhatatlan széngöz miatt azt egy padkára vetvén, a' nyitva hagyott ajtón kisuhan, 's csak akkor tért többemagával a' benlevők kiczepelésére vissza, midőn a' tárva hagyott ajtón a' levegő megtisztulván, a' bémenet lehetséges lön; kihordván őket, a' két férfi ugyan kevés, az egy kisebb lányt majd minden élet-jel nélkül, az idősebb szolgáló pedig holtan találtatott, hármokat holmi ruhadörzsölések által gyámolíták, mire a' két férfi a' bejelék öntött meleg édes tej által okozott hányás után magokhoz jöttek, a' kisebb lány a' tett érvágás után, a' nagyobb szolgáló pedig mind ezek mellett is örökre elszenderült, mint ovó példája 's intő zsákmánya a' széngöz veszélyességének.

A' magy. kir. udv. Kamara a' számvevő-hivatalban Karove Albert elhunytával megírult ingrossistaságra Zora Demetert, eddig Fiumében a' kir. kormányzéknel volt járulnokot nevezte ki (kir. kam. tudósítás).

A N G L I A.

A' statusosztályokban köv. ministeri határozást hirdettek ki: „Az alsóház végzése 's ő föls. parancsa következtében a' kormányt az rendelte, hogy ha a' történet megintés után akarki az orangista-egyesület, vagy más valamelyi titkos politikai társaság tagja leand, vagy maradand, a' status-szolgálatból azonnal el fog bocsátatni.“ — Cantonbul nov. fogytaig terjedő ujságok a' Hongkereskedők köv. végzését közlik: „A' 9ik hold 15ik napján (nov. 4kén) rendelést vettünk a' kormányzótul, mellyet minden idegen kereskedővel közleni kell, 's melly szerint valamennyi nemzetbeli idegen kereskedők hajóinak szabad ezentul Canton nyílt vásárin megjelenni. Ez engedelem egyedül a' mennyei dynastia kegyelmétől ered, 's minden idegen tisztelettel hóduljon korlátozó törvényeknek. Nekik tudnillik nem szabad többé más tartományok partjait meglátogatni, hogy azokban rendetlenül kóboroljanak, és szokatlan módokkal kajtassanak nyereséget.“ A' Cantonban kiütött tűz egyedül brit tulajdonban 300 ezer dollárnyi kárt okozott. Nagyon féltek a' brit árutárak meggyuladásától 's az 1822ki jelenetek megújulásától.

A' Standard szerint több politikai körben azon hir szárnyalt, hogy Palmerston és Glenelg lord (előbb Charles Grant, a' gyarmatminister) elbocsátatási kérelmeket beadták, 's Palmerston helybe Durham lord, Glenelgbe pedig W. Bentinck lord vagy Ellice fognak kinevezeteni. A' Courier 's híreknek kevés hitelt ad. —

A' Timesnak azt írják Konstantinápolyból, mikép Ponsenby lord, (stambuli angol követ) hivatalosan jelenté a' portának, hogy a' brit kormány az orosz őrségnek Siliistriából kitakarodása iránt az orosz kormányhoz járult, 's készenk is nyilatkozott, hogy azon esetben, ha ezen vár a' szultán sergeinek általadatit, kezeskedni fog a' Törökország által Russzia részére tartozó háborui kárpótlás maradékának teljes lesfizetéseért. Ha az orosz kormány ezen ajánlást el nem fogadja, és Siliistriából ki nem költözik, jele, hogy Siliistriát más ok miatt tartja elfoglalva, nem pedig csupán háborui kárpótlás fejében. —

Jamaicában a' kormányzó és törvényhozó ház közt kiütött viszály miatt még folyvást nagy a' forrongás. Szintugy van a' dollog St. Vincentben és Tabagóban. Az ültetvényesek önzése folyvásti gát a' rabszolgaságot eltörlő törvény teljes végrehajtásában.

A' coburgi hg. dona Maria férje, Londonban az udvar 's főnemesség részéről igen kitüntető bánást tapasztal. Atyjával 's testvérével a' kenti hgné palotájában Kensingtonben lakik; kísérete részint e' palota közelében, részint pedig különböző szállásokon Londonban. Ennek tagjai magányos titoknok, Dietz tanácsos, ki előbb nevelője volt, gyónatató atyja, Scherner nevű, egy jeles miveltsgű fiatal pap, udvari orvosa Kessler dr., szinte ifju ember, 's nagyszámu magyar és német cseléd, mindnyájan válogatott szép ifjak, ugy hogy a' keletibb fiatalág képviselőinek lehet őket tekinteni, kik Európa legnyugotibb végének megmutatandják viritó arcaikat. Alig van nap, hogy a' hg. valamely udvari, vagy követ-házi mulatságra ne lenne hivatalos. Ez azonban csak martz. 27eig tartand, ekkor út a' válás órája, 's a' hgi család eltávozik Portsmouth felé. —

Londoni levelek szerint martzius hónapnak közepe táján majd két hétig folyvást szállították Németországból a' gyapjút Anglia fővárosába, de azt jobbadán olyan rossz mosatúnak 's minőségűnek írják, hogy a' vevőknek nem igen vala kedvök azt magas

áron megvásárolni. Itt jó tulajdonságu 's tiszta mosatu gyapjut most alig vagy igen is nehezen kaphatni. Legtöbben keresik a közp-finom fűrt, meg a finom báránygyapjut. Az angol gyárok igen élénken foglalkozkodnak most, 's megrendelt munkájok oly tetemes, hogy számos közülök a jövő 3 hónapra semmi megrendelést sem hajló fölállalni, 's minthogy majd minden gyár kevés gyapjummennyiséggel van ellátva, szinte kétségtelen, hogy a tavalyi árhoz képest a legközelebb nyírésbeli főkép tiszta mosatu gyapjúnak mászáját 10—15 pengő forinttal feljebb fogják fizetni.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Gouinféle javaslat vizsgálatának a követház által történt elhalasztásával a hirlapok nem egyenlően elégtelnek meg. A' Courrier a' ministeriumi győzedelemre tetszését jelenti; a' tiersparti újsági elragadtatvak; a' J. des Débats nincs egészen megelegülve. Ellenben a' National, Messager, Bon Sens és Jour. du Commerce föltétlenül gáncsolják azt. A' National különösen Lafitte után, bőven kibocsátja azon tetemes cárokat, melyeket az ország a' miatt szenvedni kénytelen, mivel a' státusadósság kamatit száztól öttel fizetik, 's e' kamatleszállítást, vagy az adósság-visszafejtést a' követház elhalasztja, a' ministerium pedig határozottan oda nyilatkozik, hogy a' leszállítást csak 4½ perccel kész elfogadni. — A' titkos költségekről történt vitát a' külön pártok lapjait felzúdította. Guizot beszéde, arra Garnier-Pagés és Sauzet válasza, 's Thiers hallgatása oly alkalommal, midőn ez mint új ministerelnök előadhatta volna kormányá jövőnd politikáját, a' doctrinai-rek és tiersparti közt nagy egyenetlenséget okozott. Mellynek következtében már azt is pengették, hogy az új ministerium osszassa el a' kamarát, melly Guizot pártját támogatta eddig. De a' Moniteur du Commerce, mint Guizot organuma, azt jelenti, hogy a' király kétszéb az ujdón nevezett ministereket, mint a' kamarát elbocsátani. Guizotnak az esett leginkább neheze, hogy Thiers helyett, ki eddig a' doctrinai-rek támogatta, Sauzet, a' tiers-parti embere lépett föl, 's ünnepelesen azt nyilatkozta a' kamara előtt, hogy az új ministerium sem a' martz. 13iki (Perrier Kázméri) sem az oct. 11iki (Brogie-Guizot) hanem a' febr. 22ki, azaz azon párté, mellynek képét viselik Thiers, Sauzet és Passy urak, kik mindnyájan a' tiers-partihoz tartoznak. A' National ezen párt-villongásokra megvetőleg néz, 's e' szókkal említi: A' lapokat nyomorék fészengés foglalja el, valljon t. i. az új kormány önálló 's független létü e, vagy csak folytatása az előbbinek? —

A' titkos költségek vitatási alatt, mint említettük, Guizot, Odillon Barrot, és Sauzet ur. beszédei legnyomoshak voltak, 's legtöbb hatásuk a' kamarára, Guizot így beszélt: „Nekem ugyan nem volt szándékomból szólani, de miután látom, hogy a' kamarát oly nagy 's összeinte nyilatkozási vágy lepi el, szükségesnek tartom véleményemet a' mostani helyzetről és azon szerepet lerajzolni, mellyet én 's barátim mellette játszani szándékozunk. Minden személyes kérdést mellőzök. Mint csupa követ hat éviglen védelmezem a' hat év óta követett politikát. Segítttem Perrier Kázmért és szintazon öszintéséggel fogom utódait is. E' politikát követjük a' rossz napokban, 's most a' jó napokban is ahoz állunk. Azt, a' mit meg akartak tölünk öt év folytatában tagadni, midőn az utcaikon zendülés bongott, most megadják. (Odillon Barrot: szót kérek.) Béke 's közboldogulás közepett nincs ellenvetésem többségük és politikánk ezen újabb győzedelem ellen, 's nem szándékomból emlékeztetek föléleszteni, mellyek gátok lehetnének. Csupán két szemrehányást kívánok megczáfolni, mellyet politikánk ellen tettek. A' miatt vádoltak bennünket 1) hogy szigorú 2) hogy a' régire visszatérők vagyunk. Uraim! én nem hiszem, hogy az előhaladás vakon-menésben áll. Miben áll az előhaladás? Midőn a' társaság sokáig szabadosságra volt merülve, akkor az előhaladás a' renhez és igazsághoz visszatérésben áll, mellyek örök föltételei a' társaságnak. Ha szüksége volna a' társaságnak politikai szabadságai tágítására, 's ha e' szükségét világosan fejeznék ki, akkor előhaladás lenne megadni azt; de ha a' társaságunk mátra van szüksége, ha az kell, hogy a' megtartásnak rég elveszett szelleme 's elvei találatassanak föl, akkor a' megtartó elvekre visszatérés előhaladás. Nem előhaladás 1791re visszatörökedni. A' mi akkor előhaladás volt, az most visszalépés volna. Az akkori szükségek ki vannak elégtelve, a' mostaniak akkor még nem léteztek. Ennélfogva torlom 's utasítom vissza ez ellenünk görđített visszalépő politika vádját; előtétet az, és időhíba (anachronismus); ők csak a' már mondottakat ismétlik, 's nem gondolják meg, hogy minden megváltozott. Mi, igen is mi fogtuk fel 's láttuk által az új szükségeket (balról tagadás. Félbenszakasztás) Látom uraim, (a' bal oldal felé fordulva) hogy Önök más véleményen vannak, és ez vidám Önök ellen. Önök nem értették azt meg, a' mi 40 év óta történt, Önök hátramaradtak. Szigorúságról is vádoltak, 's ha nem eslatkozom, szért, mivel a' szeptemberi törvények alkalmakor én említettem első e' kifejezést: „visszaretentés.“ A' büntető törvények főczéljok a' visszaretentés. Ott az elméknek föl kell fordultaknak lenni, hol e' gondolat csudálkozást gerjeszt. Néhány év mulva a' szenvedélyek lecsilapultok után felszóltok mindenkit, mondja meg, hol valánk, 's melly tettünkben szigorú? szigorúság! sőt alig elégitettük ki a' társaság legsürgetőbb szükségét. Hat évig kelle tanulunk, mig a' legfőlcímeh rendetlenségek oda vezettek, hogy a' legegyszerűbb, legtöbnyeseb elnyomó eszközökhöz nyuljunk. Most még néhány szót a' jelen helyzetről. Visszalépésünkről semmit sem mondok, úgy tekintem azt, mint végbement dolgot; de mihelyt megtörtént, mindenki általálta, hogy mind a' kamra, mind a' kormány az eddigi ós-

vényen szándékoznak maradni. Azon véletlen esetek daczára, mellyek a' volt kabinetet lelptették, világos vala, hogy mind a' többség, mind a' kormány ugyanaz maradt. Azonban még némi kétség uralkodik az elmékben. Ez az új ministeriumot egyes nyilatkozással bírta; siettek megnyugtanni az országot, a' kamrát. Tudom hogy némelylek reményleni kezdének, 's e' reményt nyilváníták is, mások pedig azt hitték, hogy a' többség megmáshulhat. Mások végre, kik a' társaságot mentve látták, hamar elfelejték azt, mi által mentették az meg. Annyi bizonyos, hogy ha változások történtek, azok politikánk gyümölcsei voltak; 's én az elmék közös megnyugvása daczára is a' mellett vagyok, hogy az utóbbi években követett politika ezentúl is állandóan tartassék meg. 'S ez okból szólaltam meg. Barálimnak 's nekem, többször szememre lobbanták, hogy nem emlekezem a' revolúcióra vissza, 's nincs helyes fogalmam sem annak jelenléteiről sem nagyságáról. Most én e' szemrehányást azokra sújtom vissza, kiőtől ered 's a' t. De nézzük a' pártokat közelebb. (zajjobbról.) Azt mondák 40 év óta: a' carlisták legyőzték. E' párt sok veszteséget szenvedte; a' convent, a' eszásárság üldözte őket, 's még sem veszett el egészen. Még sokáig lesz vele dolgnak. E' pártnak a' multban mély gyökerei vannak. A' régi kormány módjárta ez; ó Franciaországé, azzal egyetemben a' mi jó 's rossz vala benne. Mig e' párt a' mostani társaságra vegyül, számos évtized fog elmúlni. De a' revolúció párt (a' republicanusokat nevezik eként) is sok veszteséget szenvedte: eszméji 's tettei gyakran megvizsgáltattak, de elvei csak roatásra nem építésre is találtak alkalmazsókna. E' párt azt hiszi, hogy megfejté már mindazon felsőadást, mellyek a' világot kezdte óta kinnak. E' pártot sem fogják oly könnyen legyőzni. Mindig 's ismét fel fogják azt találni, itt is, másutt is, mint hamist és veszélyest, 's mindenkor hamist, mindenkor veszélyest, de még hatalmas is, 's csábításit úgy az idős korra mint fiatalra terjesztő. E' két párttal tehát Önök még sokáig fognak küzdeni, sokáig harcolni 's milly fegyverekkel? Öszhangzó egyvétellemmel a' stathushatalmak közt. A' revolúciónak, uraim azon nagy kartékonyúságuk is van, hogy a' stathushatalmak megrendítik, azt tehát emelni 's erősíteni kell. Ha az eddigi többség eloszlik, néhány hónap, tán néhány nap mulva elenyészik minden eddigi munkánk. A' kormányoknak, paireknek, követeknek, polgáruaknak tehát nincs egyéb tiszte, mint hűségben maradni magukhoz 's elveikhez. Ez nem visszalépés volna, hanem haladás. Ez által szolgálatot teszünk ama' revolúciónak, mellyet én színtugy szeretek 's tisztetek, mint bárki más; de mellyet én saját üdvére 's a' miénkre szilárdnak, méltónak 's tisztelnek ohajtok. E' beszéde a' centrumban élénk jelei mutatkoztak a' tetszésnek, különösen a' jobb oldalsó közepben. Előbbi társai szerencsét kívának Guizot urnak. Persil mellé ül. Az ülés néhány percze fölfüggesztetik. Végre Odillon-Barrot csöndet nyer 's így szól meg: „Tán merészség töllem az előttem szólott után föllépni; a' kamra még éckeszőlésabenyomása alatt van; de én is meg vagyok győződve jogomról 's épen azért minden személyes tekintet vagy hűség nélkül nyíltan szölok. Azt hittem, hogy a' multtól, melly annyi drága időt elvesztett velünk, az új ministerium alatt már rég eltávoltunk. Mi a' teljesített dolgokat elfogaduk, azaz, nem volt szándékunk föligató vitatásokat okozni, miután már megvoltak a' visszajeszítő 7beri törvények, mellyeket mi a' Chartával és a' julius-revolúcióval ellenkezőknek nyilvánítottunk (élénk morgás a' közepben.) Nekünk szabad e' nyelven szólani Önökhez, mert Önök a' legborzasztóbb merény választották arra, hogy visszaretentő törvényeket valósítsák (új félbenszakasztás a' közepben, balról: „Ez igaz!“). Önök mondták, 's a' Moniteur is bizonyolja, hogy Önök tárczájában kész volt már e' törvények javaslata. Guizot tagadó jelt csinál. Garnier-Pagés: „Ön mondotta.“ A' közép egyik tagja: „Jól tettek!“ (Hosszu szibongás.) Odillon-Barrot: „Ti győzedelemeket megöltétek, mert hisz az ostromállapot miatt mondtuk mi nektek, hogy a' Chartát megsértették. (Heves morgás.) Én érzem helyzetem nehezségét. Ha az eszes szónok tetteikért megdicser benneteket, nem csudálom tetszésteket (félbenszakasztás a' közepben); de ha tetszéstekre, hálátokra számot nem tarthatok is, jogom van legalább az igazságra. Nem, mi nem mondtunk le meggyőződésünkről; teljesekek azok, 's megrendíthetlennék. Nem csudálkozom, ha az előttem beszélt szónok ön kormányát dicseri, én szemrehányásokat neki tenni nem akarok, de szándékomból, mint rendszere képviselőjének, megfellelni. Önök hihetőleg oly kevés képviselőji a' régi kormányalaknak, mint én az 1791kinek. Mi az 1830ki Charta ígéreteit szándékozáink létre hozni, 's azt hittük, a' veszélyt nem azok okozták, kik annak következtét elvállalják, hanem azok, kik annak okatlanul ellenszegülnek 's a' t. Én ugyan a' javaslat ellen szavazok, de nem akarok belőle többségi kérdést csinálni. Nem tagadom ugyan a' titkos kiadások szükségét, de csak igen korlátozva engedem azokat meg. 's tb. Az ülés nagy forrongással és zajjal rekesztetik be. Más napon, martz. 25kén Sauzet a' nagy pecsét-ör, felett Guizot beszéde. „Az eddig hallott vitát, ugymond, megmutatta, hogy mindenki élt jogával. Mi semmi függetlenséget nem támadunk meg, mi semmi fölvilágítást nem utalunk vissza. De a' ministeriumnak ki kell fejteni politikáját, és pedig nem azért, mintha kevélyek volnánk a' jó tanácsot elfogadni, hanem hogy felelős helyzetét fogva önállásit 's függetlenségét bizonyítsa. Az előtünk volt igazgatások szolgálatit hálás visszaemlékezésre bizzuk, 's nem szándékunk e' szolgálatokról bővebben szólani, annál kevésbé azokat kicsinyíteni. A' mostani ministerium sem a' martz. 13iki, sem az

oct. 11ki, két dolgot szabadabb egészen sem kell mi a' leg is kienged költ kir. vén azt hadiszert jul. 31kán érkeztek ezek orv

A mélyesen lényeges társaság egye lésának vül még dő szerző többi rész ellentétben nyájan a sában. A ve: hűjál szükség mányos dizabal, a' carlo több tarodással ennyi a cortest nyol-am ja. Ha ja elvég mozza a gieri, 's bats gr több sz megmutt olly kö ur. — Spanyo mint e' ország ján jól szág be mint a' kat a' foglatat vekszik zel el nek eg a' minit szót se

vetkező algyudól mi fül val A' ház a' fraudániá kik ez midőn mátlól, tetve. 's az gát a' ez ha lö, na várá király követel datlan minde pelt a gyüle a' rég A' mi éljen nemzö gyöngök lönböz beszé nister

oct. 11-ki, hanem a' febr. 22-ki 's nem is egyéb. Franciaországban két dolgra van szükség, rendre t. i. és bátorságra, hogy jöletét minél szabodabban fejthesse ki. A' pártok ugyan még nem enyésztek egészen el, de hogy a' veszély föl ne gerjesztessék, azok erejét sem kell túl emelni. A' kormány bölcs egyenlőségre fog vigyázni, sem mi a' leghátrább, leghatározott politikai. Beszédének többi része is kiengesztelésről szól. — A' Moniteur mart. 29-én egy mart 26-án költ kir. rendelést közöl, mely, az 1835 jul. 3-ki rendelést eltöröltvén azt határozza, hogy belminisiteri engedelem mellett mindenféle hadiszert szabad a' Pyrenéken által Spanyolországba szállítani. A' jul. 3-ikán eltörölt rendelés ellen a' kereskedőség részéről gyakran érkeztek a' kormányhoz panaszok, 's több rendű folyamodások 's ezek orvoslatára költ mint látszik e' kir. rendelvény.

SPANYOLORSZÁG.

A' cortest, mint említők, mart. 22-én három óra tájban személyesen nyitotta meg a' királyné. A' thrónbeszédben nincs egyéb lényeges, mint azon nyilatkozás, hogy a' választótörvény-alkotás egyedüli törvényes ut az ország alapos intézvényei megvizsgálásának végbehajtására, 's ez a' gyűlés főcélja; 's hogy ezenkívül még néhány fontos kérdés, p. o. a' spanyol Amerikával kötendő szerződést illető, fog terjesztetni a' ház elébe. A' thrónbeszéd többi része csupa üres szó, 's a' dolgok valódi állásával nevésséges ellentétben áll. A' párisi hírlapok (tívevén a' minisiterieket) mindnyájan egyértelműek ez üres és haszontalan szószaporítás roszalásában. A' Journ. des Débats mart. 30-ól így nyilatkozik arra nézve: híjában keressük e' thrónbeszédben a' politikai zavarodás, pénzügyi szükség, általános elcsüggedés nyomait, melyek a' spanyol alkotmányos ügy pártolót Európa szerte annyira nyugtalanítják. Mendizabal, híven a' maga optimismusi rendszeréhez, tudni sem akar a' carlosi zendülés terjedéséről, a' rabló csoportok szaporodásáról, több tartomány jajos állapotjáról, 's az egész Európát méltó undorodással töltő kegyetlenségekről. Carlos nincs még Madridban, 's ennyi elég Mendizabálnak, ő megelégtül azon dicsőséggel, hogy a' cortest még egyszer összehívata, 's azt a' választótörvény és spanyol-amerikai ügy fölötti tanácskozással egy ideig foglalatokodtatja. Ha a' cortes csupán a' thrónbeszédben kitűzött munkákat akarja elvégezni, úgy nem igen sokáig tartand. E fölött dicsérettel halmozza el a' thrónbeszédben a' nemzeti seregek, az angol és algieri, 's a' portugáli segédsapatok vítétségét. A' journal des Débats örömet aláírja ezeket, de kívánja, hogy ezentul vítétségük több szerencsével legyen összekötve. — A' fölírásról vitatások majd megmutatják nem sokára, ha a' cortes újd. választott tagjai szint-oly könnyen 's kevéssel kielegülők lesznek e, mint Mendizabal ur. — A' Courier Français pedig így ítél a' thrónbeszédéről: ha Spanyolország helyzete megítélésére nem lenne más oklevélünk, mint e' thrónbeszéd, kénytelenek volnánk azt hinni, hogy Spanyolország teljes nyugalomban éli napjait, 's a' haladás és javulás útján jól előre van. A' küllhatalmakkal minden jó rendben van, az ország belsejében nincs egyéb tárgy a' cortes elé terjesztésre méltó, mint a' választótörvény, 's a' kormány egészen hajlandó a' házakat a' polgári, büntető 's kereskedési törvénykönyv kijavításával foglalatokodtatni. A' tartományok békében vannak, a' sereg növekszik, 's nemes önfeloldozás folyvásti nagy példát adja, 's ezzel el van a' felszígert rajza végezve. A' pénzügyi zavarról alig ejtnek egy két halk szavauskát, a' pártúh, fenyegető veszélyek, a' minisiteriség kirgésztelésének lehetetlensége 's más eféle tárgyak szót sem érdemelnek.

A' cortes-megnyitásról mart. 22-ki madridi tudósítások következőket jelentenek: Ma harmadfél órakor jött ő fels. a' királyné ágyudörgés és harangzúgás közt kir. lakából a' procerek házába, hol mind a' két kamra össze vala gyülekezve. Az őrsereg egész uton föl vala állítva, 's minden nyugalankodást kész volt meggátolni. A' ház ugynevezett diplomatai (követéségi) páholyában leheté látni a' franciaia, angol, éjszakamerikai követség tagjait, a' portugáli, dániai, svéd, belga, braziliai, columbiai 's mexicói ügyvivőket, kik ez uttal különösen meghívtak. A' gyűlésben nagy mozgás lón, midőn a' királyné félőrai várakozás után belépett, három udvari dámtól, d. Francisco de Paula infanstól 's kabinetje tagjaitól kíséretve. A' thrón balján ültek a' procuradorok, jobbján a' procerek, 's az öreg indiai patriarcha. Mendizabal tisztelettel meghajtván magát a' királyné előtt, letérdelt 's ányujtá a' thrónbeszédet, melyet ez hangosan elolvastott. Ezután az indiai öreg patriarcha lépett elő, nagy ügyvel bajjal, 's megcsokolván a' királyné kezét, elolvása az esküvőformát, miután a' követek egyenként előjöttek, a' királyné előtt meghajtották magokat, 's fölésküdtek. A' jelenlevő követek száma 100-ra ment. Egy segoviaii követ, köpönyegét gondatlanul vállára vette, nyakkendő 's az udvari illedelmes öltözetre minden tekintet nélkül, büszkén 's rendületlen hidegvérűséggel lépett a' thrón elibe, 's illy megjelenése némi mozgást okozott a' gyülekezésben. Tisztátsárai híjában kérték a' büszke castiliai, hogy a' régi szokást 's az illedelm törvényeit ne vesse meg ennyire. — A' minisiterelnök nyilatkozására, hogy a' cortes meg van nyitva, éljen kiáltás hallatszott, 's a' királyné (4 órakor) visszavonult, 's a' nemzeti és zsoldos őrsereg sorai közt a' Pradoba visszatért. Itt ott gyöngye vívát leheté hallani. A' királyné visszatérte után az ezredek hangászkarai Riego énekét zengék. — A' thrónbeszédéről küllönböző ítélet van, de szembetűnő, hogy a' fő gondolatok ezíra beszédű köntösbe vannak burkolva, 's leglényegeseb helyein a' minisiteriség bélyege sötétlik, t. i. a' bizonytalanság. Eleinte Arguel-

les, és Gil de la Cuadra uraknak tulajdonították azt, de csak hamar megismerék rajta Mendizabal czikornyás, 's e' mellett üreslőt. Hihető, hogy e' bizonytalan és zárvarvos állapot, mely a' népet clerikösteletlenül 's a' lelket öldökl, nem tarthat soká.

Mart. 20-án tartott Madridban a' procuradorház másod-ik közületi ülése, melyben egy azon czéla kinevezett bizottság a' követek választatását megvizsgálván, többektől új bizonyosságokat kívánt arról, ha még folyvást a' kívántató jövedelem birtokában vannak e? Innét alkalmat vón Arguelles fölszólalni: tudva van, úgy mond e' hogy én a' kívántató jövedelemmel nem bírok, azonban mult izben a' kamara által ide bocsátatám mintegy kivétel gyanánt, akkor az asturiai választók adomány-oklevelet adtak ki számomra, melyet én csak azért fogadtam el, hogy a' fenálló törvénynek e-leget tegyek, de a' pénzt sohasem vettem el. Nem hiszem ugyan, hogy a' mostani választók ez adomány-levelet visszavették volna; de ha a' bizottság azt kívánja, hogy az megújittassék, úgy én ezennel kijelentem, hogy inkább kilépek a' kamarából, mint sem kolduljak. Ferrer és Cabarello uu. igyekeztek az isteni Arguelles választathatóságát behizonyítani, 's a' kamara föloldá őt azon kötelestégtől, hogy jövedelmé elegendőséget mutasson. A' malagai procurador, d. Manuel Lanaha kizárattott, miglen a' választó törvény minden föllétel be nem tölti. — Nehéz volna előre megmondani azon kifejtél, mely a' minisiterium 's az ezel szemközt álló pártok mostani helyzetét követendi. Altalában azt mondhatni, hogy minden ember fél a' másiktól, 's még is szeretne arra rá ilyeszeni, 's talán épen az veli magát legerősnek, ki leggyöngébb lábón áll. — Mendizabal legkevésébbé ártalmas ellenségeinek tekintheti az 1812-iki alkotmány barátit, mert a' madridi őrsereg, a' hadi sereg 's minden birtokos néposztály segíteni fogják annak legyözésébe; de nehezebb harezra számoltat azokkal, kik kormánya rosz sikerével nincsenek megelégtülve, 's őt bizonyosan számadára vonandják.

A' Moniteur mart. 28-ól jelenti, hogy Espartero martius 21-ken Cordovához csatlakozott, ki 20,000 emberrel Vitoriaiban áll. A' Journal de Paris mart. 29-ól erősíti Espartero győzelmét, melyet ez Ordunnánál a' carlositok nyert, 's ez utóbbiak veszteségét 800-ra teszi. A' minisiteri hírlapokkal szemközt ellenkezik a' Gazette de France tudósítása, mely a' carlositáknak tulajdonít győzelmét Ordunnánál 's a' christinók veszteségét 800-ra teszi. A' National, mely a' spanyol hadi történetek megítélésében mindig részrehajlatlanok mutatkozik, ebből azt következteti, hogy hi-hetőleg heves esata történt a' két fél között, melyben mindkettő magának tulajdonítja a' győzelmét; mindazáltal azon körülmény, hogy Espartero egyesülése Cordovával mart. 21-ken csakugyan végezhment, a' christinók részére mutat. — Barcelonából írják, hogy Borsó, ki a' portugáli kormány által osztálynokká nevezetett, igen elégtellen Mina generállal, 's Portugáliába visszatérésével fenyegetőzik. Bruchnál ütközet történt Torres, Tristany 's több carlosita egyesült csapat és a' christinók közt, kiket Osorio ezredes vezetett, melyben a' carlositák 12 holtat hagytak hátra 's 400 ember hadi szolgálatra alkalmatlanná bennult. A' christinók több tisztet 's 41 közlegényt veszének. Tristany elfogott egy monistrolai nemzeti-ört, 's azt agyonlövete; visszatörölés Tristany atya 's testvére lövettek agyon Esparaguerrában; mire ismét a' carlositák egy monistrolai ács-mestert lötek agyon csupán azért, mivel két christinónak atya. Hajborzasztó jelenetei egy elkiserült polgári háborúnak!

Az igazságminisiter megparancsolá minden polgári kormányzó-nak a' különféle tartományokban, hogy a' papokat szónoki 's gyóntatási hatóságuktól (kivevén: halál esetében) függeszték föl, hogy a' polgári felsőség olyakat nevezhessen ki e' czéla, kik a' kormány bizodalmat megérdemlik; az ezen bizalomra méltatlanok pedig minden papi hivataltól fosztassanak meg. Az igazságminisiter tehát nemcsak politikai, hanem e fölött egyházi inquisitiot is hoz be, 's a' gyóntató-székeket a' templomokból magányos házakba teszi át. Hogy illynemű rendszabályok a' buzgó lelkekre nem igen kellemesen hatnak, képzelhetni. Os. Beob. A' valladolidi, salamancai és santiagói diákok fölzendültek 's professoraik elmozdittatását kívánják. — A' capuai hg., Miss Penelope Smith, 's ennek testvére kíséretében Madridot elhagyta, Párisba utazandó.

Barcelonában ismét nyugtalanság történt, mely az 1812-iki alkotmány-helyreállítás irányozta. Hasonló próbatétet nyontak el Aragoniában Cistue ezredes ezredében, mely alkalommal az ismeretes Barber kanonok fogva Saragossába vitetett. Úgy látszik, a' zendülési szellem ismét mozgani kezd Spanyolországban. Donadio és Cardero Madridban vannak 's nagy tiszteletben tartatnak. — Az Eco del Comercio, mely Caballero befolyása alatt jelen meg, levetette alárczát, 's nyilván az 1812-iki alkotmány mellett beszél. Minden esalodásnak vége van, Mendizabal nagy titka magától elenyészett, pénzügyi törekvései sem mutathatnak kedvező sikert. De hogy is lehetne hitel, ipar 's haladás oly országban, hol a' posta, a' gyorsszekér, 's minden közösülés bátorságtalan; hol nem lehetni a' városok kapuin kívül sétálni a' nélkül, hogy egy csoport rablóra vagy carlositára ne bukkanjon az ember; hol a' tartományok helytartóji 's kormányzóji hajtorzasztó kegyetlenségeket visznek véghez, 's ezek megszokás által egy szólnán mindennapiakká lesznek? nem kell e mind ennek szükségkép népfazadást okozni?

Barcelonából írják, hogy Mina gen. tarragonai fő hadiszállásáról egy rendelményt bocsátott, melyben az oportói gránátos-sereg fölszólását 's Lissabonba visszaküldetését parancsolja; mert e' sereg gyors alakulta közben számos miguelista vétett abba föl,

kiknek viselete a barcelonai lakosokat több mint egy ízben botránkoztatá. Ezen kitisztítás által mintegy 300 ember ereje vész el. — Casa Eguia és Espartero hiv. tudósításaikból az ordunai ütközetről semmi újat nem tanulhatni, mindenik a maga részén állíthatni az ütközet hasznait. — Alava gen. elhagyja párisi követségét, 's Londonba megy; még nem tudni, ki lesz utódja. — A' ministeri Gaceta ellenmond azon híreknek, melyek egy idő óta némi külső avatkozásról keringenek; a' National pedig nem hiszi, hogy ez üres és bohó láрма, melyet a' ministeri lap indít, valakit megcsalhatna, 's bizonyosan tudni akarja, hogy Mendizabal csakugyan külső közbéjáruláshoz folyamodott.

A' M. Chronicle igen szomorúnak festi Barcelona állapotját. Hogy a' lázadás szellemét elnyomhassák, ostrom-állapotnak nyilatkoztatták a' várost, 's jelenleg hadi törvény ijeszti a' lakosokat. De ezen belső bajon kívül Barcelonát még külső ellenség is fenyegeti, a' carlositák ugyanis a' szomszéd hegyeket elfoglalva tartják, 's minden közösület meggátolnak. A' lakosok nagy szükségét szenvednek e' miatt, az élelem eszközei, melyekkel eddig a' hegyi lakosok láták el a' várost, tojás, szárnyasállat 's zöldség, egészen el vannak zárva, vagy legalább mérgeg-drágák. A' kereskedésnek szárnya szögült, a' kézművek parlagon hevernek, 's a' leggazdagabb polgárok külföldre futottak. A' carlositák hadi ereje e' tartományban 14000 emberre megy.

Londonban márt. 23kán általános hire terjedt, hogy a' londoni kabinet, miután a' francia vonakodott, elhatározá a' spanyol ügyekre avatkozást, 's jelenleg is S. Sebastian és Bilbao tengeri városokba 300 angol katonát küld, hogy az eddig azokban tartózkodó spanyol őrséget egyebüvé lehessen Carlos ellen fordítani. Márt. 19kén egy gőzhajó evezett el Plymouthból 150 tengeri katonával, 's ezt úgy tekintik, mint első tetteges lépést a' mondott célra. —

N É M E T O R S Z A G.

A' müncheni pol. lap apr. 4ról jelenti, hogy a' bajor király Athénból márt. 24kén elutazott, 's 31kén reggel 8 óraker az anconai révbe frissen megérkezett. Mint mondják a' husvétli ünnepeket Rómában szándéka tölteni, hol ez alkalommal fényes egyházi szertartások szoktak lenni. — Berlini levelek hírlik Haagából, hogy S. és D. Saportas kereskedőház Amsterdamban d. Carlos részére 4 sorozatban, mindegyiket 213,000 font sterlinggel véve, száztólötös kölcsönt nyitott meg, 's mint mondják az első sort már szétkapkodták. —

N É M E T A L F Ö L D.

A' generalstatisok 2dik kamrájában a' pénzügyi állapot nyomasztó észrevételekre nyújt alkalmat. Elsőben is, noha voltak, kik az idővel Belgiumra esendő adósság kamatját folyvást megfizetni javaslák, de számosan találtak olyakat is, kik egyenesen ellenzék azt. Ez alkalommal a' kormánytól fölvilágítást is kívántak az ország politikai viszonyairól. Végre oda járult e' tekintetben a' közös kívánat, hogy a' kamat csupán jun. végéig, vagy is csak félévre ajánlássék meg. A' kormánynak továbbá azon javaslatára, hogy az országos költség-megajánlás tíz egymás után következő évre történjék, oda ment a' köz határozás, hogy a' nép 's ország érdekére nézve sokkal fontosabb tárgy az országos költség fölvetése 's megajánlása, hogysem azt évenként tanácskozás alá nem volna szükség venni; előleg pedig tíz évre megállapítani azt az ország mósztani politikai bizonytalan helyzetében még kevésbé tanácsos, mint tán máskor. Végzetül a' kormány azon javaslatára, mellyel a' fogvást az a' gyarmatok rovására 140 milliót készülvölni kölcsön, minthogy e' kölcsönért az anyaországnak kell majdán kezeskedni, azon észrevételt gördíték a' generalstatisok, hogy e' kölcsön el fogja mindazon hasznot fojtani, melyet az anyaország a' gyarmatokból méltán várhatna. De kéteskedtek azon is: vajjon a' gyarmatok képesek e' ezen új terhet elviselni? Ezek után ohajták tudni az azon állapot, mellyen a' kölcsönnek épülnie kellene, 's azt kívánák, hogy az új kötelezvények kiadása saját törvény által szabályozzassék. A' kormány szükségesnek vélte a' választ ezen észrevételekre. Az adósság teljes kamatai fizetésére nézve (minthogy a' törvényjavaslatban az is mondatott, hogy e' kamatok a' keletindiai biratok segédforrásból fizetessenek) e' határozás abból kihagyott. A' tíz évre előleg kívánt költségajánlásra nézve a' kormány véleménye oda járult, hogy az 1840dik évig megálló költségre ne a' mostani esztendő költségéről vétecssék arány, hanem 1837től fogva tartassanak meg a' mértékszabályok. A' keletindiai gyárookra vendő 140 milliónyi kölcsön a' régi adósságok lerovására fog fordítatni, és pedig elsőben is a' száztólötös kamatukára. A' kívánt politikai fölvilágításokra végzetül a' kormány semmit sem tudott válaszolni, mert Hollandia politikai viszonyaiban semmi változás nem történt.

E L E G Y H I R.

Mehemed-Ali, hogy jövedőre az egyiptusi régiségek kivitelét meggátolja, Cáriában egyiptusi muzeumot állított egy e' végett kiadott különös rendelete által.

Bretali nevű angol Mehemed-Ali szolgálatjában Syria partjain Beirut közelében gazdag kőszén- és vasércet fűdözött fel. Milly nyereség ez a' gőzhajózásra 's általánosan a' tűzszert miatt a' szendergő bányászatra e' sivatag fameddő világrészen!

NEMZETI ÖRSÉG. Ezen nevezet 's az, mi alatta értetik, a' francziáknál vette kezdetét 's nálok is élte különböző viszonyait, míg legújabb időkben az alkotmányában új életre idült Belgium, Portugália 's részint Spanyolország is magokéva fogadák 's nemzeti intézvényükben meghonosíták. — 1790 jun. 12kén törvényben mondá ki a' fr. nemzeti gyűlés, mikép csak olyanok élhetnek a' valódi polgárság jogaival, kik nemzeti őri kötelességeket teljesítenek. Erre 1791 septem. 29kén egy maradandó (sédentaire) helybeli és megyei nemzeti őrség állítottatott föl, mely szabad beállítás útján, — 20 polgár közül egy, — alkotván, tiszteit maga választá és zsoldot, ruhát és fegyvert a' státustól kapott; 's ezzel összekötésben volt a' nemzeti gyűlésnek 1791 dec. 29kén kimondott azon ünnepélyes nyilatkozása: „hogy a' francia nemzet lemond minden hatalom-terjesztési háboruról és hadi erejét soha valamely nép szabadsága elnyomására használni nem fogja.“ 1792ben a' megyei nemzeti őrség zászlóaljai száma mindössze 216ra határozottatott. Ez alatt a' kiköltözöttek a' francia határszéleken tevők készületeiket, a' francia kormánynak tehát hasonlólag hadiállásba kelle helyezkednie, 's a' maradandó fegyveres testület az új republica erőforrása lett. — Így történt, hogy a' nemzeti őrség pusztá eszköz legyen, melly az álló sereget időnként gyarapítsa, kiegészítse, külső és belső ellenség ellen, elnyomásra úgy mint hatalomterjesztés- és különösen elhatározó volt erre Vendemiaire 13ika (october 5ike 1795) melly napon Bonaparte a' Convent rendes katonaságával a' párisi nemzeti-örököt, kik a' terrorismus vagyis a' végrehajtó hatalom despotismusa ellen nyilatkoztak, legyőzte, 's ez által az álló rendes katonaságot ismét a' főhatalom vak eszközévé tette. Ezen nap következősiben (oct. 5ikán) a' párisi nemzeti-őrség főtisztára föloszlattott, 's további részlete a' rendes hadsereg belföldi tábornokjára bízott, de ezáltal egyszerűen kioltott egy törvényszerű, polgári hatóságnak alárendelt, 's polgárok védelmére és szolgálatjára alkotott fegyveres erők ideája. A' Directorium néhány hónappal később tovább ment, 's a' helybeli nemzeti-örök némely zászlóalját már hadba küldendő rendes csapatokká változtatta át. Végre 1797 augusztusában sikerült a' törvényhozó tanácsoknak az állandó nemzeti-öröset törvényszerű rendeltetésére visszavonni. Napoleon külsőre engedett: igazán pedig ezen egész intézetet katoná-politikájának vette alá, mert midőn a' rendes sereggel a' külföldet megtámadta, ben a' határszéliek várak 's partszél védelmére, valamint a' belső szolgálat vitelére, a' nemzeti-örököt fordította 's belölök számos új ezredet alkotott; politikai szolgálatra pedig, a' táborhoz tartozó de a' nemzeti-örökötől egészen elválasztott külön katonaságot az olly számú rendőroket állítá föl. Tudta egyébiránt Napoleon, mikép kelljen lassanlassan a' nemzeti-örököt is a' sorkatonaság hadi büszkeségével leitatni. 1810ben midőn az éjszaki megyékbeli nemzeti-őrség az angolok kiszűllása akadályozásában megkülönbözteté magát, Napoleon jutalmul ezen nemzeti-örök közül 4 zászlóalját a' császári őrsereghez iktatott, és már ezt jutalomnak 's becseletnek nézte egész Franciaország. 1812ben még tovább ment a' dolog. — Ekkor adatott ki t. i. márt. 13kán ama' nevezetes tanácsi rendelet, melly által 3 pályabeli nemz. őrség alkotottat, az első magában foglalta minden fiatal embert 20 esztendőstől kezdve 26osig, ki rendes katoná nem vala; a' 2ik pályá szinte minden fegyverfogható embert 26 esztendőstől 40esig, a' 3ik végre minden izmos férfit 40 évesétől 60ig. Napoleon az első pályabeliekből csak 100 csapatot, (egy csapatban ezer fő volt) lité össze, mellyek ugyan az ország határain túl nem tartoztak volna harcolni, de Napoleon tudta őket arra birni, hogy e' jogokrul önkényleg mondjanak le. Napoleon egyszersmind a' márt. 14iki (1812) rendelet által, melly az ő eddigi státushatalmát tökéletes katonai erővé változtatta át, magához vonta a' nemzet fegyverfogható részének egész erejét. Ezért az iskolákba is mindenütt katonai fenytékek hozatott be. A' Bourbonok visszatérte után a' royalisták partja igen törekedett, hogy a' nemzeti őrség alkotása az ő befolyásától függjön. A' király testvére parancsnoka lett az egész ország nemzeti őrségének. Eleinte ugyan ezen testület egyetlen egy tisztét sem választhatta maga, de utóbb e' részben is győzött a' közvélemény; 1818-ban a' főtiszt (kar föloszlattott 's az egész testület ismét a' megyeispánoknak 's belső-ministernek lön alárendelve. Azonban 1827 apr. 29kén, mivel a' párisi nemzeti-őrség a' király által tartott szemle alkalmakor a' ministerek letételeit, 's jezuiták eltávolítását sürgette, másnap elbocsátottat. A' júliusi revolutio alkalmakor, ismértetes, milly szerepet játszottak a' nemzeti őrsereg tagjai; ekkor a' testület újra visszaállítottatott 's Lafayette gen. lön fővezére. — A' kormánnyal ellenkező érzelmek nyilatkozásáért azóta is több ízben oszlattott föl hol ez, hol amaz zászlóalj, de maga a' testület a' törvény újabb szabályozása szerint folyvást fenáll.

Gabonaár: apr. 12kén Pesten Tiszta buza 90 2/3 — 73 1/3 — 66 2/3
Kétszerez 53 1/3 — 46 2/3 — 40 — Róza 40 — 35 1/3 — 30. — Arpa
37 1/3 — 33 1/3 — 28 2/3. — Zab 29 1/3 — 26 2/3 — 23 1/3. —
Kukuricza 42 2/3 — 40 — 30.

Pénzkelet: apr. 9kén: 5 pCtes statustól. 104 1/5; — 4 pCtes 99 5/8; —
3 pCtes: — 70; — 1831iki kót.: 573 1/8; — Bécs városi 2 1/2 pCtes
kót.: — 67.
Dunavizállás: apr. 10kén 8' 3" 6" — 11én 8' 1" 6" — 12én 7' 10" 9"
13án 7' 10" 0".

E
Közösleges
veknek, hogy
ságos-Könyv s
hogy a' Köz
Azért is maga
istenitisztelet
mellyeknek f
Ezen
igen gyönyörű
gyon diszesít
hasznának is

Első
Innapi kegyes
való

Vasárnap
Egész Háznépeké
Uj esztendői
Farsangi
Böjti
Virág Vasárnap
Nagy hét
Nagy Csütörtökön
Nagy Péntekén
Húsvéti
Aldoz-Csütörtök
Pinkósti
Adventi
Karátsony estvéje
tus urunk sz
Karátsonykor
Aprószentek-napi
kak gyzások
Ó Esztendő utolsó

Más
Közösleges

Kegyes Uraság
Hjake
Leányoké
Nagy Oskolában
Minden rendű 's r
Mester-emberké
Szentóvetoké

Előfizetési Jelentés.

Közönséges panaszok a Magyar-országi Evangélicus és Református Híveknek, hogy még ezen XIX-dik Században egyetlen egy eredeti Imádságos-Könyv se jött ki részökre, 's érzékenyen hallom a Könyvkötő Uraktól, hogy a Köznép megúván a régiéket; új Imádságos-könyvet keres. Azért is magamra vállaltam: a 'SZENT ÉRZESEK' OLTÁRÁnak magános istenitisztelet végett, — ismét öt osztályokban leendő kinyomtatását, mellyeknek foglalóját közlöm a' kegyes Hívekkel.

Ezen Imádságos-Könyv, mint az Áhítatosság' Órái, szinte igen gyönyörűlénekelhető versezetekkel, vagy kegyes elmélkedésekkel nagyon díszesítve, és hogy a' legszegényebbek is megszerezhessék; magam hasznának is több részét a' Hívek' lelki javokra áldozom.

T A R T A L M A:

Első Osztály.

Innapi kegyes elmélkedések és Istennel való beszélgetések.

Vasárnap	Reggel.	Estv.
Egész Háznépeké	R.	E.
Új esztendei	R.	E.
Farsangi	R.	E.
Böjti	R.	E.
Virág Vasárnap	R.	E.
Nagy héti	R.	E.
Nagy Csütörtökön	R.	E.
Nagy Pénteken	R.	E.
Húsvéti	R.	E.
Aldozó-Csütörtökön	R.	E.
Pünkösti	R.	E.
Adventi	R.	E.
Karátsony estvéjén, mikor Krisztus urunk születik	R.	E.
Karátsonykor	R.	E.
Aprószentek-napi elmélkedés, a' sok Martyrocskák gyászos emlékoszlopokkal.		
Ó Esztendő utolsó estvéjén.		

Második Osztály.

Közönséges Napi, Reggeli, Estvéli Könyörgések.

Kegyes Uraság' 's Asszonyaság' könyörgése	R.E.
Ijjaké	Reggel. Estv.
Leányoké	R. E.
Nagy Oskolában tanulóké	R. E.
Minden rendű 's rangú magánosan imádkozóké	R.E.
Mester-embereké	R. E.
Szántóvetőké	R. E.

Fegyvertviselőké	R.	E.
Taborban	R.	E.
Gazdálkodó Tiszteké	R.	E.
Kereskedőké	R.	E.
Szárazon és vizen utazóké	R.	E.
Vándorlóké	R.	E.
Bányászoké	R.	E.
Mezei vagy tanyán lakó embereké	R.	E.
Idegen földön élelmüket keresőké	R.	E.
Pásztor embereké	R.	E.
A' világtól elnyomtatott szerencsétlen' Könyörgése	R.	E.
Olyan szerencsétlen' Könyörgése a' ki maga oka szerencsétlenségének	R.	E.
Igen szegényeké	R.	E.
Óregké	R.	E.
Arvaké	R.	E.
Özvegyeké	R.	E.
Betegeké	R.	E.
Igen nagy betegeké	R.	E.
Betegségből felgyógyult emberé	R.	E.
Télben	R.	E.
Tavaszkor	R.	E.
Nyárban	R.	E.
Kellemetes szép időben	R.	E.
Essős időben, mennydörgéskor	R.	E.
Aratóké	R.	E.
Őszszel	R.	E.
Szüretelőké	R.	E.
Egész Háznépeké	R.	E.

Harmadik Osztály.

Az idő járása szerint.

Későji hideg után.
Jég-esső után.

Nagy szárazságkor.
Égi háborúk.
Az égi háború szerentsés megszűnése után.
Égi tűz gyúllasztása után.
Házi tűz gyúllasztása után.
Hálaadás kiket a tűz veszély nem érdeklét.
A megnyert szép esső után.
Húzómos essőzésekör.
A megnyert jó idő után.
Drágaság szűk termés idején.
Felette uralkodó pusztító nyavalya idején.
Marha hulláskör.
Pestis megszűnése után hálaadás.
Marha húlás után hálaadás.

Negyedik Osztály.

Születésünk napján.
Nevünk napján.
A gyermekeknek szüleikért való Könyörgés.
A szülőknek gyermeikéért.
Jegyben járók Könyörgése.
Egyenetlen házas párok Könyörgése.
Szolgák és szolgálók Könyörgése.
Viselős aszszony Könyörgése.
Szülés fájdalomaitól gyötrettető Asszony Könyörgése.
Könnyű szülés után hálaadás.

Az előfizetés ára Vellin papiroson 1 pengő forint.
Író papiroson — 48 p. kr.
Fejér nyomtató papiroson — 36 p. kr.

Alázatosan megkéréttetnek Magyar- és Erdély-országban a helybéli Evangelicus és Református Tisztelendő Urak, méltóztassák az *Előfizetési-Lajstromokat* bűgöbbs és kegyesebb halgatóikkal közleni, egyszer'smind a pénzt kezökhez vévén, Május 1-ső napjáig nyugtatóm mellett hozzám békülden, a Kassától messze lévő helyeken, a Nagy-Tiszteletű Esperest Urak kezéhez juttatni, kiket alázatosan megkérni bátorokodok: hogy a megbízott Urakhoz küldeni méltóztassanak: t. i. Pesten Eggenberger Jó'sef, Po'sonyban Schwaiger András Könyváros Urakhoz, Debretzen vidékén Esküdt Tóth Mihály Úrhoz, Miskólczon és körülte Nemes Butykay Jó'sef kereskedő Úrhoz, Kőrösön és vidékén Tettes Varga János Professor, Ketskeméten Főtiszt. Polgár Mihály Urhoz, Kolosváron Tiltsch János Könyváros Urhoz.

Az előfizetetésre meghatározott idő lefolyván, kéntelenítetem az árát folyebb emelni, t. i. Vellin papiroson 1 példány 2 for. pengő. Író papiroson 1 for. 30 kr. nyomtató papiroson 1 for. — A kegyes előfizetők nevei ki fognak nyomtattni.

Sokan kívánván mind a két feleket zetbeliek közzül a szent képeket is, úgy mint:

- Első Szent-kép.* Krisztus Betlehembe jászolba születik.
- 2-dik Szent-kép.* Krisztus a vég Vatsorán, — 12 tanítványival szerzi az úrvatsoráját.
- 3-dik Szent-kép.* Krisztus a Gece-mané kertjében imádkozik, és vérel veritékezik.
- 4-dik Szent-kép.* Krisztus a Kereszt sullya alatt.
- 5-dik Szent-kép.* Krisztus a dicsősség világába felhővel emelkedik.

Egy Szent-kép előfizetve 6 pengő krajtzár, majd azután 12 pengő krajtzár.
Kassán lehet nálam tulajdon házzamul, a Malom-útszában 355. szám alatt előfizetni.

Kassán, Böjtmás Hava 18-dikán 1836.

Ellinger István,
Cs. kir. priv. Könyvnyomató.

Nehéz szülés után Könyörgés.
Gyermekes-ágyból felkölt Asszony Könyörgése.
Kártvallott ember Könyörgése.
Ellenségink szerencsétlenségén való megilletődésünk.

Méltatlan szenvedő emberé.
Méltán szenvedőé.
Halálra szententziáztatott ember Könyörgése.
Beteg mellett.
Holt test mellett.
Obsitos Könyörgése.
Szüléik sírjánál.
Gyermeik sírjánál.
Hitves társunk sírjánál.
Kegyes jöltévők sírjánál.

Ötödik Osztály.

A Szent áldozathoz készítő Könyörgések.
Bűn bánatkor R. E. R. E.
Más ugyan akkor
A Szent Vendégség reggelén.
A Szent Vatsorához járulás előtt.
Mikor a Szent Kenyeret magadhoz vészed.
Mikor a Szent Bort magadhoz vészed.
Mikor a Szent Communió megvan.
A Szent Vendégség napjának Estvéjén.
Néhány Énekek.

Ankündigung.

Wir beeilen uns hiermit, einem verehrten Publikum zur Kenntniss zu bringen, dass wir nun auch im Besitze der Agentschaft des **Mailänder wechselseitigen Versicherung-Vereins gegen Hagelschlag** sind.

Wir enthalten uns aller Bemerkungen über den wohlthätigen Zweck dieser Anstalt, da sich durch die fortwährende Ausdehnung ihrer Geschäfte, die allgemeine Anerkennung desselben am deutlichsten zeigt.

Zur grösseren Bequemlichkeit eines verehrten Publikums, haben wir in dem uns untergeordneten Distrikte nachfolgende Sub-Agenten aufgestellt:

in <i>Altofen</i>	Herrn	<i>C. M. G. Németh.</i>
„ <i>Waitzen</i>	„	<i>J. A. Simonides.</i>
„ <i>Gyöngyös</i>	„	<i>Carl Rabl.</i>
„ <i>Erlau</i>	„	<i>Al. Teutscher.</i>
„ <i>Kalotsa</i>	„	<i>Franz Szabó.</i>

In Pesth selbst befindet sich das Bureau im **Handelstandsgebäude an der Donauseite**, allwo auch Versicherungen gegen Feuer- und Elementar-Schäden auf bewegliche und unbewegliche, so wie auch auf reisende Güter zu Wasser und zu Lande für die Versicherungs-Anstalt: **k. k. priv. Azienda Assicuratrice in Triest**, angenommen werden.

Pesth im Monat April 1836.

Gebrüder Halbauer.

Druck von J. Beimel.

H I R D E T É S .

Sietünk a' tiszelt Közönségnek a' felől hirt tenni, hogy mi már a' mailandi kölcsönös jégkár-biztosító egyesület' ügyvivőségének is birtokába jutottunk.

Minden észrevételt, mely ezen intézet' jótékony céljait ajánlgatná, ovakodva mellőzünk, minthogy ezekről, ügyeinek nőttön növvő terjedése mindenkinek legvilágosb bizonyosságul szolgálhat.

A' tiszelt Közönség' részére megszerzendő nagyobb kényelem's könnyűség végett, a' felvigyázásunk alatti kerületben következő al-ügyvivőket állítottunk-fel, u. m.

<i>Ó-Budán</i>	<i>Németh. C. M. G.</i>	urat
<i>Vácson</i>	<i>Simonides J. A.</i>	„
<i>Gyöngyösön</i>	<i>Rabl Károly</i>	„
<i>Egerben</i>	<i>Teutscher Al.</i>	„
<i>Kalocsán</i>	<i>Szabó Ferencz.</i>	„

Ügyvivői iró-hivatalunkat helyben, itt Pesten a' kereskedői-épületben a' duna-soron tartjuk, hol a' triesti es. kir szab. „Azienda Assicuratrice“ bátorságitó intézetnél tűz- és elemek-okozta károk ellen teendő biztosítások is ingó és ingatlan, nem különben vizen és szárazon fuvarozható javakra kész szolgálattal fogadtatnak.

Pesten, Szent-György' havában 1836.

Halbauer testvérek.